

ΒΙΩΜΑΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

Γυναίκες πολιτικοί: Επικοινωνιακές δεξιότητες για την αντιμετώπιση του σεξισμού στη δημόσια ζωή

Αθήνα

* 6 & 7/02/2020

* 14 & 15/02/2020

Θεσσαλονίκη

* 12 & 13/03/2020

* 20 & 21/03/2020

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικών και Καποδιστριακών
Πανεπιστήμιον Αθηνών

nosexism.isotita.gr

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΒΙΩΜΑΤΙΚΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Γυναίκες πολιτικοί:

Επικοινωνιακές δεξιότητες για την αντιμετώπιση του σεξισμού στη δημόσια ζωή

Αθήνα, Φεβρουάριος 2020
Ξενοδοχείο Τιτάνια

&

Θεσσαλονίκη, Μάρτιος 2020
Excelsior Hotel

Ημέρα 1^η

09.00 – 09.15

Προσέλευση και Εγγραφές

09.15 – 09.30

Εισαγωγή στο έργο Gender Public Debate, Ηλέκτρα Σιμιτσή

09.30 – 12.30

1^η Ενότητα: Αν θες να το αντιμετωπίσεις, πρέπει να το εντοπίσεις

Μαρία Στρατηγάκη, Κατερίνα Λουκίδου

- **Εννοιολογική προσέγγιση και οριοθέτηση σεξισμού.**
- **Εντοπισμός σεξιστικών και στερεοτυπικών συμπεριφορών στο δημόσιο λόγο.**

(με ολιγόλεπτο διάλειμμα)

12.30 – 13.30

Διάλειμμα

13.30 – 16.45

2^η Ενότητα: Αν το εντοπίσεις, θα το αντιμετωπίσεις .. στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και στα νομικά κείμενα

Μαρία Μουσμούτη, Σοφία Καναούτη

- **Η έκφραση σεξιστικών και στερεοτυπικών συμπεριφορών στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και στο διαδίκτυο.**
- **Σεξισμός, στερεοτυπικός λόγος και η αναπαραγωγή του στα νομικά και διοικητικά κείμενα: ανάλυση περιπτώσεων.**

(με ολιγόλεπτο διάλειμμα)

16.45 – 17.00

Σκέψεις - Απολογισμός

ΚΕΝΤΡΟ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ
ΔΙΚΑΙΟΥ

ΓΙΑΡΥΜΑ ΘΕΜΙΣΤΟΚΑΗ ΚΑΙ ΔΗΜΗΤΡΗ ΤΣΑΤΣΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικών και Καποδιστριακών
Πανεπιστημίων Αθηνών

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

nosexism.isotita.gr

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΒΙΩΜΑΤΙΚΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Γυναίκες πολιτικοί:

Επικοινωνιακές δεξιότητες για την αντιμετώπιση του σεξισμού στη δημόσια ζωή

Αθήνα, Φεβρουάριος 2020
Ξενοδοχείο Τιτάνια

&

Θεσσαλονίκη, Μάρτιος 2020
Excelsior Hotel

Ημέρα 2^η

09.00 – 09.30

Προσέλευση και Εγγραφές

10.00 – 12.00

3η Ενότητα: Αν το εντοπίσεις, θα το αντιμετωπίσεις .. στο ραδιόφωνο και στην τηλεόραση

Δέσποινα Χρονάκη

- **Η διάσταση του φύλου στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης: Πρότυπα και στερεότυπα.**

(με ολιγόλεπτο διάλειμμα)

12.00 – 13.00

Διάλειμμα

13.00 – 16.00

4η Ενότητα: Μετά από εδώ.. τι;

Αχιλλέας Καραδημητρίου, Μιχαήλ Τασσόγλου

- **Βασικές τεχνικές επικοινωνίας.**
- **Οδηγός και συμπεράσματα μέσω βιωματικής άσκησης.**

(με ολιγόλεπτο διάλειμμα)

16.00 - 16.30

Συζήτηση – Σύνοψη

Λίγα λόγια για το έργο

Στόχος του έργου **“Capacity building for women candidates and media stakeholders in public debates in Greece — GENDER_PUBLIC DEBATE”** είναι η ενίσχυση της ικανότητας 100 γυναικών πολιτικών και υποψηφίων να εντοπίζουν και να ανταποκρίνονται σε περιστατικά σεξισμού και διακρίσεων στις δημόσιες συζητήσεις και να τις αντιμετωπίζουν δημόσια και η ευαισθητοποίηση 120 εργαζομένες/ους σε μέσα ενημέρωσης (δημοσιογράφοι, φοιτήτριες/ές επικοινωνίας και δημοσιογραφίας, bloggers) στον εντοπισμό, στην αντιμετώπιση και στην πρόληψη του σεξισμού και των διακρίσεων λόγω φύλου στα μέσα ενημέρωσης ενώ παράλληλα αυξάνουμε την ικανότητά τους να αντιμετωπίζουν τέτοιου είδους περιστατικά και να προωθούν πρότυπα ισορροπημένης δημοσιογραφίας.

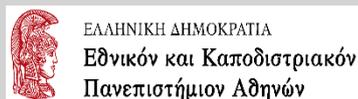
Περισσότερες πληροφορίες για το πρόγραμμα είναι διαθέσιμες στην ηλεκτρονική διεύθυνση nosexism.isotita.gr

Το έργο συγχρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Δικαιώματα, Ισότητα, Ιθαγένεια (Rights, Equality and Citizenship) της Ε.Ε.

Φορείς Υλοποίησης

Το Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου - Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου ([ΚΕΣΔ](http://www.kesd.gr)) είναι ένα από τα πιο δραστήρια ευρωπαϊκά ερευνητικά ιδρύματα. Στόχος του είναι να συμβάλει στην προαγωγή των δημοκρατικών θεσμών και του κοινωνικού κράτους δικαίου, στην εμπάθυνση της ευρωπαϊκής ενοποίησης και στην ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας, με σεβασμό στις πολιτισμικές ιδιαιτερότητες κάθε κράτους. Σκοπό του Κέντρου αποτελεί, ειδικότερα, η θεωρητική και εφαρμοσμένη επιστημονική έρευνα στα πεδία του ελληνικού, ευρωπαϊκού και συγκριτικού δημοσίου δικαίου, των θεσμών και των δημοσίων πολιτικών, η παροχή θεσμικής υποστήριξης σε δημόσιους φορείς στην Ελλάδα, σε αναπτυσσόμενες χώρες και στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της κοινωνίας για τις εξελίξεις στον ευρωπαϊκό χώρο.

Το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, [Τμήμα Επικοινωνίας και ΜΜΕ](http://www.uoa.gr) είναι ένα από τα νεότερα τμήματα του παλαιότερου και μεγαλύτερου πανεπιστημίου της χώρας. Τα τελευταία είκοσι επτά χρόνια

το Τμήμα αναπτύσσεται συνεχώς, ενώ ένας μεγάλος αριθμός φοιτητριών/ών του ξεχωρίζουν στα έντυπα και τα ηλεκτρονικά μέσα, στην έρευνα και άλλες δραστηριότητες στην ελληνική κοινωνία και τον πολιτισμό. Το Πανεπιστήμιο διαθέτει Γραφείο Ισότητας και Φύλου, το οποίο είναι μια δομή που στοχεύει στην παρατήρηση και τη μελέτη θεμάτων που σχετίζονται με την ισότητα και την ίση μεταχείριση των φύλων και περιλαμβάνει τη διάσταση του φύλου στα προγράμματα σπουδών της.

Η Γενική Γραμματεία Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων ([ΓΓΟΠΙΦ](http://www.ggi.gov.gr)) είναι δημόσιος φορέας που εποπτεύεται από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Προστασίας από τον Ιούλιο του 2019. Είναι μια κυβερνητική υπηρεσία αρμόδια για το

σχεδιασμό, την εφαρμογή και την παρακολούθηση της εφαρμογής των πολιτικών σχετικά με την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών σε όλους τους τομείς. Αποστολή της είναι να σχεδιάζει, να εφαρμόζει και να παρακολουθεί την εφαρμογή πολιτικών για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών σε όλους τους τομείς, προωθώντας συγκεκριμένα την υλοποίηση της νομικής και ουσιαστικής ισότητας των φύλων σε όλους τους τομείς της κοινωνικής, πολιτικής και οικονομικής ζωής.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

Λίγα λόγια για τους ομιλητές

Η **Μαρία Στρατηγάκη** είναι Αναπληρώτρια Καθηγήτρια στο Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής του Παντείου Πανεπιστημίου. Υπηρέτησε την Αθήνα ως Αντιδήμαρχος Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Πρόνοιας και Ισότητας από το 2014 έως το 2019, ενώ από το 2009 έως το 2012 διετέλεσε Γενική Γραμματέας Ισότητας των Φύλων. Εργάστηκε (1991-1999) στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο Τμήμα Ίσων Ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών και στο Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ) ως Γενική Διευθύντρια (1999-2002).

Σπούδασε οικονομικά, κοινωνιολογία και γυναικείες σπουδές στην Αθήνα, την Νέα Υόρκη και το Παρίσι. Το διδακτορικό της είναι στην κοινωνιολογία της εργασίας και αναφέρεται στον «Τεχνολογικό εκσυγχρονισμό και τον καταμερισμό εργασίας κατά φύλο. Η Περίπτωση της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος». Ήταν επιστημονική υπεύθυνη των ευρωπαϊκών ερευνητικών προγραμμάτων GEMIC με θέμα τον «Φύλο, Μετανάστευση και διαπολιτισμικός διάλογος» και MIG@NET με θέμα "Μετανάστευση, Φύλο και ψηφιακά Δίκτυα" που χρηματοδοτήθηκαν από το FP7 (2008-2010). Διετέλεσε Διευθύντρια του Εργαστηρίου Σπουδών Φύλου του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής.

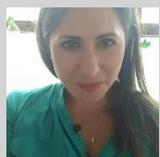
Η **Μαρία Μουσμώτη** είναι Λέκτορας στο Institute of Advanced Legal Studies του Πανεπιστημίου του Λονδίνου και Εκτελεστική Διευθύντρια στο Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου. Κατέχει πτυχίο νομικής, μεταπτυχιακό δίπλωμα στο συγκριτικό δίκαιο κοινωνικής ασφάλισης και διδακτορικό σε θέματα νομοθέτησης (University of London). Είναι δικηγόρος Αθηνών από το 2000. Έχει διατελέσει Επιστημονική συνεργάτιδα του Ευρωβουλευτή Καθηγητή Δημήτρη Θ. Τσάτσου (2002-2004) και συνεργάζεται με το Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου από το 1999, ως υπεύθυνη διαχείρισης έργων (1999-2002), Διευθύντρια Διεθνών Προγραμμάτων (2002-2007) και Εκτελεστική Διευθύντρια (2007- σήμερα).

Η **Κατερίνα Λουκίδου** κατέχει διδακτορικό πολιτικής επιστήμης του Πανεπιστημίου Αθηνών και διαθέτει πτυχίο και μεταπτυχιακό νομικής (Πανεπιστήμιο Τρίερ). Από το 2005 εργάζεται στη Γενική Γραμματεία Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων, όπου αυτή τη στιγμή υπηρετεί στη θέση της Προϊσταμένης του Τμήματος Σχεδιασμού, Δημιουργίας Προτύπων και Ανάπτυξης Πολιτικών Ισότητας των Φύλων. Ασχολείται με το σχεδιασμό πολιτικών ισότητας, την κατάρτιση προτάσεων και την υλοποίηση ευρωπαϊκών προγραμμάτων σε θέματα φύλου. Υπήρξε Πρόεδρος της Ομάδας Εργασίας για τη σύνταξη του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2016-2020. Ασχολείται ερευνητικά με την θέση των γυναικών στην κοινωνία πολιτών και είναι εισηγήτρια στο αντικείμενο του γλωσσικού σεξισμού στο Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης.

Η Δρ. **Σοφία Καναούτη** (PhD., University of Wales, Cardiff), είναι συγγραφέας δύο e-Books περί κοινωνικού αποκλεισμού για το Πανεπιστήμιο Αθηνών, διδάσκει στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο, και είναι Fellow του New School for Social Research της Νέας Υόρκης (2018). Έχει δημοσιεύσει σε αγγλικά και ελληνικά περί μέσων μαζικής ενημέρωσης και πολιτικής, ενώ το πρόσφατο έργο της ασχολείται με την πολιτική απάθεια και το ρόλο των διενέξεων και του λεγόμενου "λόγου μίσους" στη δημόσια σφαίρα των ηλεκτρονικών μέσων.

Δρ. **Δέσποινα Χρονάκη** (PhD, Loughborough University, UK) είναι επιστημονική συνεργάτιδα του τμήματος Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο και το Ίδρυμα Αικ. Λασκαρίδη. Η έρευνά της εστιάζει στη μελέτη της δημοφιλούς κουλτούρας, της ηθικής και των Μέσων, των ακροατηρίων Μέσων, των παιδιών, της σεξουαλικότητας και της drag κουλτούρας. Το μεγαλύτερο μέρος των δημοσιεύσεών της αφορά τα ακροατήρια Μέσων και την κατασκευή της δημοφιλούς κουλτούρας, τις εμπειρίες παιδιών με σεξουαλικό περιεχόμενο, ζητήματα αλφαριθμητισμού

στα Μέσα και ηθική και ΜΜΕ. Από το 2007 συμμετέχει ως ερευνήτρια σε διαφορετικά εθνικά, ευρωπαϊκά και διεθνή ερευνητικά δίκτυα και προγράμματα (π.χ. EU Kids Online, GR Kids Go Online, REVERT, ARC Discovery Projects).

Για περισσότερες λεπτομέρειες βλ. <https://en-uoa-gr.academia.edu/DespinaChronaki>

Ο **Αχιλλέας Καραδημητρίου** είναι κάτοχος Διδακτορικού στην Πολιτική & Οργάνωση της Τηλεόρασης από το Τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης του Πανεπιστημίου Αθηνών (με Υποτροφία του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών). Στο ίδιο τμήμα έχει ολοκληρώσει τις προπτυχιακές του σπουδές (Πτυχίο Επικοινωνίας και ΜΜΕ) και έχει ειδικευθεί στην τηλεόραση, κατέχοντας μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών (MA Television Studies) του University of Wales-Aberystwyth (με υποτροφία του Κοινωφελούς Ιδρύματος Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης). Είναι επιστημονικός συνεργάτης του τμήματος Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης του Πανεπιστημίου Αθηνών και διδάσκων των μαθημάτων «Συγκριτική Ανάλυση Επικοινωνιακών Συστημάτων» και «Παραγωγή Οπτικοακουστικού Περιεχομένου». Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα αφορούν την οργάνωση και πολιτική του ραδιοτηλεοπτικού πεδίου, τις αναπαραστάσεις πολιτικών θεμάτων στα Μέσα ενημέρωσης καθώς και την εξέλιξη των νέων Μέσων επικοινωνίας. Επίσης, εργάζεται ως δημοσιογράφος/επιστημονικός συνεργάτης στο Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου, είναι υπεύθυνος επικοινωνίας και δικτύωσης του εκπαιδευτικού προγράμματος «Νέοι Πολίτες και Σύνταγμα» καθώς και υπεύθυνος πολυμεσικού περιεχομένου της πλατφόρμας www.syntagmawatch.gr.

Ο **Μιχαήλ Τασσόγλου** γεννήθηκε στη Νίκαια και σπούδασε Επικοινωνία και ΜΜΕ στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Ως υπότροφος του ΙΚΥ ολοκληρώνει τη διδακτορική του διατριβή με θέμα την ιδεολογία και δη το νεοφιλελευθερισμό. Έχει ασχοληθεί με δεκάδες κοινωνικές έρευνες, είτε επιστημονικά (Εργαστήριο Κοινωνικών Ερευνών στα ΜΜΕ του ΕΚΠΑ), είτε διεκπεραιωτικά (Ελληνική Στατιστική Αρχή). Τα αντικείμενά του είναι η ιδεολογία, η Ανάλυση Λόγου, η πολιτική ψυχολογία και η διαχείριση κρίσεων, ενώ διδάσκει θεωρίες επικοινωνίας, λόγο και διεθνείς θεσμούς στα Δημόσια ΙΕΚ.

Η **Ηλέκτρα Σιμιτσή** είναι Διδάκτωρ στο Δικαίωμα της ΕΕ, από το Νομικό Τμήμα του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης. Είναι πτυχιούχος του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Πανεπιστημίου Αθηνών, με Μεταπτυχιακό στο Ευρωπαϊκό Δίκαιο από τη Νομική σχολή του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου και Μεταπτυχιακό στο Public Policy and Human Development του Maastricht Graduate School of Governance - UNU Merit στην Ολλανδία. Η εργασιακή της εμπειρία στην υλοποίηση έργων που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ συνοδεύεται από το ερευνητικό της ενδιαφέρον σε θέματα της ΕΕ όπως η Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, του κράτους δικαίου, η διακυβέρνηση και η διαδικασία λήψης αποφάσεων καθώς και θέματα ένταξης στην αγορά εργασίας και μετανάστευση. Είναι ερευνήτρια στο Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου (CECL).